

**Нұр-Сұлтан қаласы
әкімдігінің «Наз» мемлекеттік
би театры» МКҚК директорына**

**Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша
талдамалық анықтама**

Нұр-Сұлтан қ.

«27» мамыр 2022 жыл

Ішкі талдау объектісі: «Наз» мемлекеттік би театры» МКҚК

Талданатын кезең - 2021 жыл.

«Наз» мемлекеттік би театры» МКҚК – да (бұдан әрі-Театр) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау директордың 24.05.2022 ж. № 02-02/40 бұйрығымен шешімі негізінде жүргізілді.

Құрамдағы жұмыс тобы:

Төраға - директор Е. Ағымбаев;

Жұмыс тобының мүшелері: бас бухгалтердің м. а. о. Смирнова;

Тігін-реставрациялау шеберханасының меңгерушісі Г. Ақсақова;

Кадр бөлімінің инспекторы А. Жүнісова;

Есеп айырысу үстелінің бухгалтері С. Ермекбаева;

Мемлекеттік сатып алу жөніндегі маман Б. Бекенов;

Тәуелсіз сарапшы А. Малғаждарова - Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің «Қуыршақ театры» МКҚК Мемлекеттік сатып алу жөніндегі маманы;

Жұмыс тобының хатшысы, заңгер - М. Тапен.

Талдау Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жүргізілді.

Келесі бағыттар бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді:

- театрдың қызметін қозғайтын нормативтік-құқықтық актілерде және құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау
- театрдың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Талдауда қарастырылған театрдың құрылымдық бөлімшелері:

- әкімшілік
- кадрлар бөлімі
- Мемлекеттік сатып алу бөлімі
- өндірістік-техникалық бөлім
- бухгалтерлік есеп
- тігін-қалпына келтіру шеберханасы
- костюм цехы

Театр қызметінің мақсаты театр өнерін дамыту, халықтың қажеттіліктерін қалыптастыру және қанағаттандыру болып табылады және

зерттеу объектісінің ерекшелігіне байланысты қызметтің ерекшеліктеріне негізделген әдістемелік ұсыныстар қолданылды.

Талдау үшін сыбайлас жемқорлықтың жиі кездесетін факторларына назар аударылды:

- 1) дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі;
- 2) құқықтық актілер мен ішкі құжаттар ережелерінің қайшылығы;
- 3) реттеудегі олқылықтың болуы;
- 4) құқықтық-лингвистикалық белгісіздіктің болуы;
- 5) артық әкімшілік кедергілердің болуы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезінде: Қазақстан Республикасының Конституциясын, 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңын (01.01.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен) басшылыққа алды.

«Бөлімшенің қызметіне қатысты нормативтік-құқықтық актілерде және құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты бойынша:

1. «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 15 желтоқсандағы № 207 – III Заңы (01.05.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
2. «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 01 наурыздағы № 413 – IV Заңы (07.03.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
3. Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің «Наз» мемлекеттік би театры» МКҚК 11.06.2019 жылғы № 508-804 жарғысы;
4. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414 – V «Еңбек кодексі» (30.12.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
5. «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434 – V Заңы (07.03.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
6. Қазақстан Республикасының «Кәсіпкерлік Кодексі», 2015 жылғы 29 қазандағы №375-V (07.03.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
7. «2021-2023 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
8. Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 25 желтоқсандағы №120-VI «Салық кодексі». (01.03.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен);
9. «Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы» Қазақстан Республикасының 2007.02.28 № 234-III Заңы (03.01.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);
10. «Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйым қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындар қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015

жылғы 31 желтоқсандағы № 1193 қаулысы.

11. «Мемлекеттік мәдениет ұйымдарында азаматтық қызметшілерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттары» 29.06.2016 ж. №189.
12. «Кәсіптік одақтар туралы» Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 27 маусымдағы № 211-V Заңы (01.07.2021 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);

Театрдың қызметіне қатысты нормативтік-құқықтық актілер мен құқықтық актілерді талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен нормалардың болуы анықталған жоқ.

«Бөлімшенің ұйымдық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты бойынша

Театрдың штаттық саны 2021 жылдың қорытындысы бойынша 130 бірлікті құрады. Талдау жүргізу кезінде қызметкерлердің тізімдік саны – 120 адам, оның ішінде:

- әкімшілік басқарушы бөлімше – 11
- Көркемдік-басқарушы құрам және шығармашылық персонал – 66
- Костюм шеберханасы – 4
- Тігін-қалпына келтіру шеберханасы – 7
- Өндірістік-техникалық бөлім – 32

Бос лауазымдар – 10.

Бала күтімі бойынша демалыста – 11 человек

Жүктілікке және баланың туылуына байланысты демалыста – 0 человек.

Талданған кезеңде тәртіптік жауапкершілікке тарту болған жоқ.

Атқаратын қызметінен босатылды:

тараптардың келісімі бойынша-53;

жұмыс берушінің бастамасы бойынша-0;

ҚР ЕК 124-бабына сәйкес (мерзімді әскери қызметке кету) - 1.

Жұмысқа қабылданды-45 адам.

Кадр жұмысындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау бойынша мүдделер қақтығысының болуы, қызметкерлердің басшымен үлестес болуы фактілері анықталған жоқ. Қызметкерлерге өздеріне тиесілі құқықты іске асыру үшін қойылатын талаптар дәрежесі заңнама нормаларына сәйкес келеді. Ашықтықты қамтамасыз ету үшін бос орындар сайтқа қойылады enbek.kz. еңбек шарттары Сайт базасында, ЖБҚ жүйесі (еңбек шарттарын есепке алудың бірыңғай жүйесі) арқылы тіркеледі. Қызметкерлердің құқықтарын қамтамасыз ету үшін Театр келісім комиссиясын құрды. Ұжыммен сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағытталған дәрістер өткізіледі.

Ұжым тұрақты жұмыс істейді. Заңнамада белгіленген шектеулер мен тыйымдарды, қызметтік мінез-құлыққа қойылатын талаптарды сақтамағаны үшін қызметкерлерді жұмыстан шығару жағдайлары анықталған жоқ.

Мемлекеттік сатып алу бойынша шарттар жасасу «мемлекеттік сатып алу туралы» Заңның талаптарына сәйкес мемлекеттік сатып алу порталында жүзеге асырылады.

Тікелей шарт жасасу жолымен сатып алуды өткізу кезінде әлеуетті өнім берушілерден баға ұсыныстары (ең төмен бағаны ұсынған өнім беруші сайланады) және Мемлекеттік сатып алу порталында орналастырылатын баға модулі өнім берушіні таңдау үшін негіз болып табылады.

2021 жылы барлығы 58 Мемлекеттік сатып алу жүргізілді, оның ішінде 19 – баға ұсыныстарын сұрату арқылы, 33 – бір көзден тікелей шарт жасасу арқылы, бір көзден өткізілмеген сатып алу бойынша – 6.

Сатып алу үшін бөлінген сома 60,339 мың теңге, қазақстандық жеткізушілерден сатып алу көлемі 41,513 мың теңге, бұл 68,8 %

Мемлекеттік сатып алуды жүргізу кезінде бұзушылықтарға жол берілмеді. Мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспарына өзгерістер мен толықтырулар айына екі реттен көп емес жүргізіледі.

Тауарларды сатып алу Баға ұсыныстарын сұрау әдісімен жүзеге асырылады.

Тігін-қалпына келтіру шеберханасының қызметі бойынша сатып алынатын маталар мен керек-жарақтардан әртістерге арналған костюмдерді жеке тігу бөлігінде талдау жүргізілді.

2021 жылы қосымша бюджеттік өтінім арқылы «Сарыарқа» және «Балбырауын» билерінің жаппай қойылымдары үшін сахналық би костюмдерін тігуге арналған маталар мен фурнитураларды сатып алуға қаржы алынды. Қосымша қаржыландыру сомасы 17 004 мың теңгені құрады. Қойылым шығыстарын жүзеге асыру үшін тұрақты негізде қаржыландыру жоқ. 2021 жылдың соңында маталар мен тігін жабдықтары сатып алынды. Қазіргі уақытта костюмдер тігу жұмыстары жүргізілуде. Қызметті талдау кезінде бұзушылықтар немесе калькуляция мен эскиздермен сәйкессіздіктер анықталған жоқ. Алынған матаның қалдықтары, егер олар костюмді кесу кезінде орын алса, оларды орындау үшін пайдалану кезеңінде костюмдерді кейіннен қалпына келтіру үшін қолданылады. Бұзушылықтар мен сыбайлас жемқорлық фактілері анықталған жоқ.

Талданып отырған кезеңде би костюмдерін рұқсатсыз берумен, сондай-ақ Костюм цехының қызметінде жалға алумен байланысты бұзушылықтар анықталған жоқ.

Өндірістік-техникалық бөлімде сатып алудың, берудің және есептен шығарудың барлық рәсімдері нормаларға сәйкес келеді. Шығын нормаларында және қаражаттың нақты берілуінде алшақтықты талдау кезінде анықталған жоқ.

Театрдың барлық шығындары театрдың шығындары мен жеке кірістерін жабу үшін жергілікті бюджеттен қаржыландыру есебінен жабылады. Қаражатты жұмсау тиісті баптар бойынша жүзеге асырылады және жоғары тұрған ұйым бекіткен театр шығындарының сметасына байланысты.

Ай сайын есептер ұсынылады: алынған кірістер, бюджет қаражатын игеру және шығындарды өтеу есебі.

Театр бухгалтериясында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізу кезінде кассаға арналған үй-жайдың жоқтығы байқалды, алайда қолма-қол ақшаны қабылдау кезінде барлық операциялар фискалдық деректерді беру функциясы бар кассалық аппаратты пайдалана отырып орындалады, кіріс/шығыс кассалық ордерлер мен чектер жазылады. Барлық қолма-қол ақша банктегі есеп айырысу шотына салынады және театрда сақталмайды. Шоттарды төлеу жөніндегі операциялар онлайн банк арқылы электрондық түрде жүргізіледі. Шот-фактураларды жазу және алу электрондық түрде, электрондық шот-фактуралар порталы жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Осылайша, ақша қаражаттарының қозғалысында толық ашықтық қамтамасыз етіледі. Сонымен қатар, театрдың барлық ақша қозғалыстарын басшылық "Стар-бизнес" мобильді қосымшасы (есеп айырысу шоты бар банк шығарған) арқылы бақылайды. Театр жұмыс кезінде "Банк Центр Кредит" АҚ-да ашылған бір ғана есеп айырысу шотын пайдаланады.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есеп айырысу шотындағы ақша қаражатының қалдығы 4 278 мың теңгені құрайды., аванс болып табылады және театрдың кірісі ретінде танылмайды. Кассада ақша қалдығы жоқ. Ақша қаражаттарының қозғалысындағы сәйкессіздіктерге талдау жүргізу кезінде.

Театрдың табыс әкелетін барлық қызметі Астана қаласы әкімдігінің 2017 жылғы 24 мамырдағы № 105-1016 қаулысымен бекітілген. "Мәдениет саласындағы коммуналдық қазыналық кәсіпорындар өндіретін және өткізетін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) бағаларды белгілеу туралы" және шарт міндетті түрде жасалған және шартты журналда тіркеген кезде жүзеге асырылады.

2021 жылы пандемияға байланысты барлық гастрольдік сапарлар өз қаражаты есебінен тоқтатылды.

Шарттың мерзімдерін немесе талаптарын бұза отырып көрсетілген қызметтерді алудан бас тарту, тапсырыс берушілер тарапынан келіп түскен шағымдар болған жоқ.

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша бұзушылықтар, сәйкессіздіктер және құжаттаманы тиісінше ресімдегені анықталған жоқ.

Театрдың сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің тиімділігі автоматтандыру, жұмыс процесін компьютерлендіру және мәмілелер, төлемдер және т. б. электрондық порталдар арқылы немесе автоматтандыру мүмкін емес бөлігінде ұжымдық жиналыстың ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіне қатысу арқылы қамтамасыз етіледі, мысалы, худсовет.

Әкімшілік интернет – ресурс-театрдың ресми сайты, сондай-ақ беттер жүргізілетін және үнемі жаңартылып отыратын әлеуметтік желілерде сыбайлас жемқорлыққа бағытталған фактілер туралы ауызша, жеке өтініш және жазбаша шағымдар беру мүмкіндігін қамтамасыз етті. Театр сайтында

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы ақпарат үнемі жаңартылып отырады.

Аталған ақпарат көздері бойынша театр қызметінің барлық кезеңінде азаматтар тарапынан сыбайлас жемқорлық фактілері туралы шағымдар, арыздар мен өтініштер түскен жоқ.

Сондай-ақ, талданатын кезеңге, бұқаралық ақпарат құралдарына театрға қатысты жағымсыз материалдарды анықтау тұрғысынан мониторинг жүргізілді. Мониторинг нәтижесінде театрға қатысты жағымсыз материалдар анықталған жоқ.

Қорытынды

Жоғарыда айтылғандардың негізінде жұмыс тобы театр қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ деген қорытындыға келді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бейтараптандыру бойынша өткен жалпы ұсыныстар аясында театр жыл бойы іске асырды:

- арнайы билеттер арқылы онлайн билеттерді сатуға көшу. сауда алаңдары (Тикетон).

- еңбек ұжымында адал еңбек және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру саясаты. Жергілікті жерлерде сыбайлас жемқорлыққа "нөлдік" төзімділікті қалыптастыру және сыбайлас жемқорлыққа жеке-дара қарсы іс-қимыл тақырыбында, тіпті оның ұсақ көріністерінде де семинарлар өткізу. Сыбайлас жемқорлық көріністері бөлігінде құқық бұзушылық санатына жататын жағдайлар туындаған кезде азаматтар мен лауазымды тұлғалардың жауапкершілігін түсіну тақырыбында түсіндіру форумдары мен әңгімелер өткізілді.

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл әдістерінің қолжетімділігін қамтамасыз ету және қызметкерлерге жеткізу, байланыс деректері, «жедел желі» телефондары, Сыбайлас жемқорлықпен бетпе-бет келу фактілері туралы өтініштер үшін ақпараттық ресурстар.

- сертификаттарды міндетті түрде ала отырып, қызметкерлердің біліктілігін тиісті және уақтылы арттыру.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін одан әрі бейтараптандыру бойынша жалпы ұсыныстар:

- Жоғары сыбайлас жемқорлық тәуекелі, мүдделер қақтығысы аймақтарына жататын театр қызметіне тұрақты ішкі бақылауды жүзеге асыру жөніндегі жұмыстарды жалғастыру.

- театр қызметкерлері арасында семинарлар өткізу арқылы сыбайлас жемқорлыққа "нөлдік" төзімділікті қалыптастыру саясатын одан әрі жүзеге асыру.

- сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту бойынша қызметкерлер мен азаматтар тарапынан ұсыныстардың ашықтығы мен қолжетімділігін қолдау.

- сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту және ашықтықты қамтамасыз ету үшін техникалық мүмкіндік болған жағдайда бөлімдердің жұмыс процесін одан әрі Автоматтандыру және компьютерлендіру.

- сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту үшін билеттерді электрондық сату жүйесін енгізу.

Қайта талдау «Нұр-Сұлтан қаласының Мәдениет Басқармасының» хаттамалық тапсырмасына байланысты қысқа мерзімде жүргізілді, талдау жұмыс тобының мүмкіндіктеріне қарай жүргізілді.

Бұдан басқа, комплаенс театр қызметкеріне сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау кезінде анықталған проблематиканы көрсету және осы саланы жақсарту бойынша ұсыныстарды тиісті органға жіберу тапсырылды.

Орындау мерзімі: жыл ішінде.